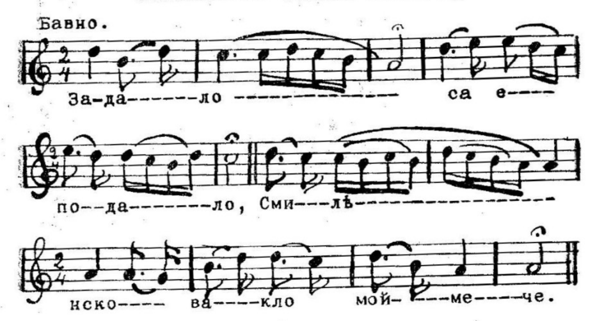3. БЪЛГАРО-МОХАМЕДАНСКИ НАРОДНИ ПѢСНИ.

Смилянско вакло момиче.
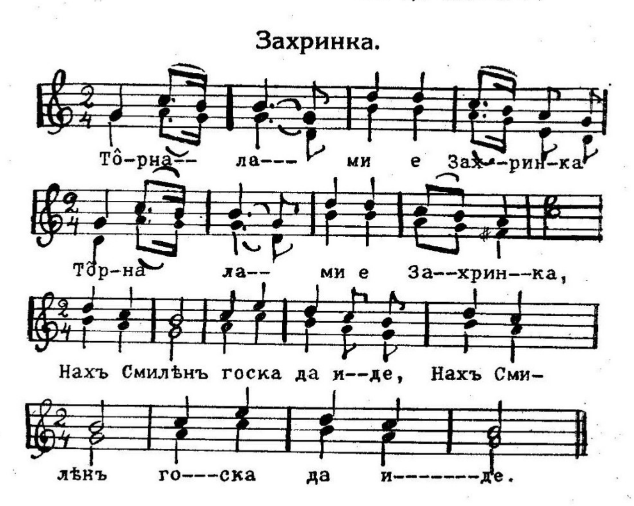

Задало са е, подало
Смилѣнско вакло моймече
Низъ малка рѣка надолу,
Низъ зеленуну люваде,
Зелену сѣну да збира,
Вишни, чарешки да бере.
Бѣленъ ми вѣтеръ дуеше,
Тестемельчекъ му фо̂ркаше.
Тестемельчекъ му фо̂ркаше,
Кайну презъ Карлакъ магло̂на.
Фустаньчекъ му са кошмеше,
Кайну въ мурену пено̂на.
Снажкана му са ко̂ршеше,
Кайну фавъ Карлакъ ѐлине.
По́лици му са бѣлкаха,
Кайну въ мурену дальгине.
Дюльбеньчекъ му са рѣеше,
Кайну въ гуро̂на ли̂стену.
Плитчици му са рьо́йкаха,
Кайну фавъ Арда рибкине.

Ачинкине му свѣткаха,
Кайну въ небену звѣздине.

Слушана отъ Зюйди Челебиевъ
отъ гр. Смоленъ.

Захринка.
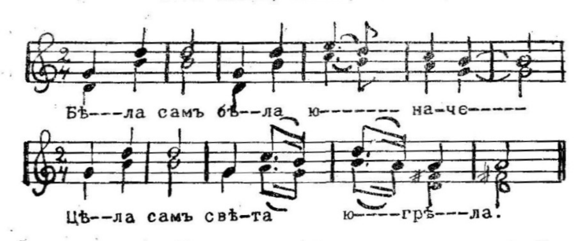

Тôрнала ми е Захринка,
Нахъ Смилѣнъ госка да иде.
Ега на Баблôнъ стигнала,
Тьôвна е мôгла паднàла,
Ситна е роса роснала,
Захра е пôтенъ сбôркала,
Та си са жѣлну молеше:
— Вдигни са, пôрсни, маглице,
Чи ма ще Мехметь престѝгна!
Еще си дума думеше,
И Мехметь си я престигна.
Захра си жѣлну викаше:
— Гльôдайте, ели, барики,
Ега ма Мехметь пребие!

Мехметь си Захри думеше:
— Захринку, кузумъ пиленце,
Не ищамъ да та пребивамъ,
Ймъ ищамъ да та попитамъ:
Каде си сама тôрнала,
Безъ коне и безъ дражина?...

Слушана отъ Мехмедъ Карахусев
отъ гр. Смоленъ.

Бѣла самъ, бѣла, юначе.
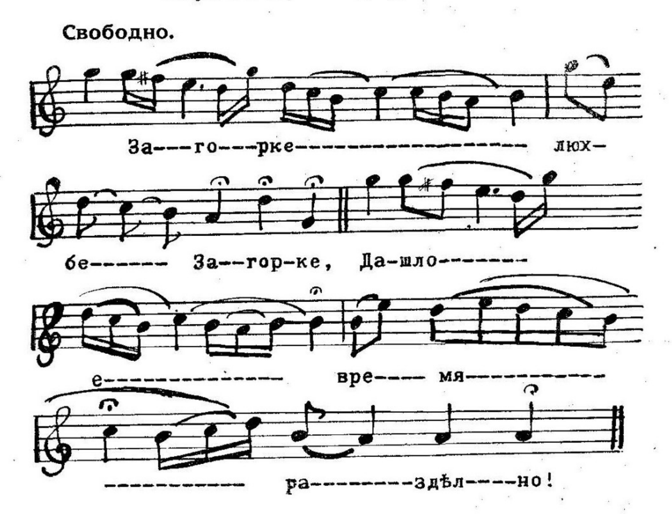

— Бѣла самъ, бѣла, юначе,
Цѣла самъ свѣта йогрѣла.

Единъ бѣ Карлакъ йостаналъ,
И той не щѣше йостана,
Емъ му бѣ тьôжка зимôна,
Та беше въ мôгла отôналъ.
Въ маглôна нищу нимеше,
Ймъ си имеше, имеше,
Ду аднô Руса девойка.
Йофчеръ си Руси думаше:

— Русу лю, мала девойку,
Дьô да са, Русу, зьôмиме!
Чи ми сме пуста прйлика:
И двана тьôнки високи,
И двана бѣли черноки!

Загорке, любе Загорке.

Стара българска народна пѣсень.

— Загорке, любе Загорке,
Дашло е време раздѣлну,
Раздѣлну еще рàзтажну,
Двамана да са раздѣлимъ,
Двамана да са забуримъ!

— Загоре, любе Загоре,
Какъ щиме да са раздѣлимъ?
Какъ щиме да са забуримъ!
Повнишъ ли, любе, знаишъ ли?
Ега са другушъ галехме,
Какви сме думи думели,
Какви сме кльȏтви правили:
Койту са напрешъ зажени,
Койту са напрешъ извѣри,

Та си кльôтвана забури
И си кауленъ развали —
Зехиренъ му е въ фильженанъ,
Фильженанъ кенарлияна!...

— Загорке, любе Загорке,
Кина сме другушъ думели,
Сига ще другу да правимъ:
Младемъ са кльôтва не фата,
Младемъ са кауль разваля!

Загорка писна заплака,
Бѣли си рôки кôршеше,
Чôрни си коси мôкнеше
И си Загорчу викаше:
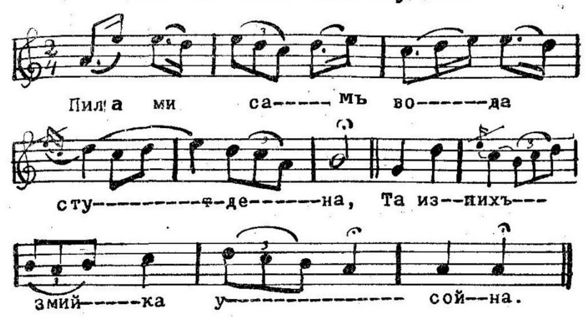
— Загорчу, любе Загорчу,
Какôвъ ти сторихъ кабахать,
Та си кльôтвана разваляшъ?
Бюлюкъ ти крави даведахъ,
Сюрии офце дакарахъ!...
Мойсу са вейке виделу!
Лоша самъ сôна сôнила,
Лоша самъ сôна гльôдала,
Чи ще да идамъ, да идамъ
Въ чôрната земя притажна!

Загорка пищи и плаче,
Съ думана рюка, нарѣда.

Че си е мирѣ Загорчу:
— Мôльчи, Загорке, ни плачи,
Насъ ще на любе раздѣли,
Чôрнана земя длибока,
Длибока еще ра̂зправна!

Слушана отъ Арифъ Буйковъ
отъ гр. Смоленъ.
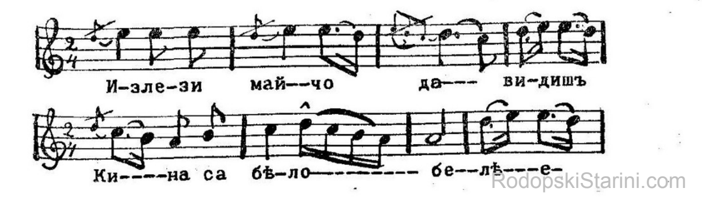
Пила ми самъ вода студена.

— Пила ми самъ вода студена,
Та изпихъ змийка усойна,
Та ми е лошу паднало,
На каремасъ ма изйѣде!
Пòди ми, майчу, рукните
Дeридерскиенъ хекиминъ,
Да ми разпори каремасъ,
Да ми извади змийкаса!...
Хекиминъ бòрже дападна,
Та си хи разпра кареманъ.
Хекиминъ тихо румоне:
— То ни е змийка усойна,
Ами е мòско дѣтенце
Атъ високана планина,
Атъ аговине йовчере!

Слушана отъ Адемъ Субашиевъ
отъ гр. Смоленъ.

Юначна девойка.
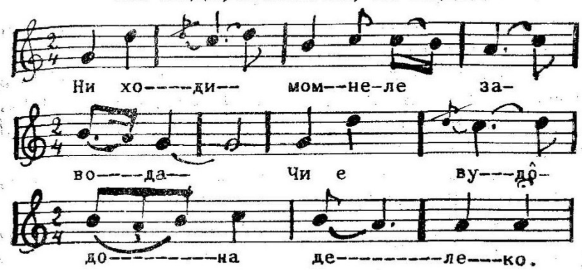

Ѝзлези, майчу, да видишъ,
Кина са бѣлу бѣлѣе
На вôрхъ Перинска планина.
Дôли е бѣли снѣгуве,
Или е момцки даруве?
То да е бѣли снѣгуве,
Агрѣ ще слôнце, стапи хи ще;
То да е момцки даруве,
Излѣ ще мума, збра хи ще.
Салихъ ага е кундисалъ,
Червенъ чедôръ е апьôналъ,
Зеленъ тефтеръ е ачтисалъ,
Ле койну дойде на вòда,
И въ тефтеренъ гу писува,
Не гльôда стару, ни младу,
Врить щатъ нахъ аскеръ да идатъ.
Станаха, та ми тôрнаха,
Агонуму са набалнѝ,
Набални, жѣлну нажали,
Чи нема сина изку́тенъ,
На яскеръ да гу пруводи,
Амъ има майшка девойка.
Уши хи руба чаушка,
Даде хи чуфтьô кубуре,
Купи хи сàбе огнена,
Даде хи конче хранену.
Станаха, та ми тôрнаха,
Чаушенъ нахпрешъ варвѣше,
И на яскеренъ думаше:
„Нахзать те, яскеръ, нахзать те,
Ле двашъ чаушенъ да пусне,
Да чуе бобу да знае,
Каква е сина изкутилъ".

Слушана отъ Мехм. Карахусевъ
отъ гр. Смоленъ.

Ни ходи, момне ле, за вода.

Ни ходи, момне ле, за вода,
Чи е вудôна делеку,
Делеку извôнъ сѐлуну;
Тамъ има вѝрье длибоку,
Тамъ има шѝрье широку,
Тамъ има дарвѐ високу,
Та пуска сѣнка дибела,
И има вода студена;
Легна щишъ, момне ле, заспа щишъ,
Та нема кой да та разбуди!
— Юначе луду и младу,
Йѣ имамъ братя двамина;
И двана съ кавалъ свиреха:
Адинанъ свири вечеру:
— Лѣгайте, стари, мôркна са!
Другиенъ свири у̀тирну:
— Станвайте, млади, сôвна са.

Слушана отъ Р. А. Чолакова отъ гр. Смоленъ.

4. НАРОДНИ ПРИКАЗКИ.
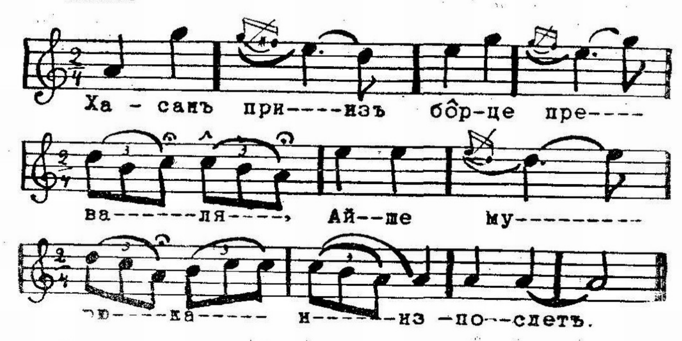
Свидливиятъ циганинъ.

Анно чергажиище ле кану си варвѣлу нашло анно̂ концка петала. Зôлу та я мушналу въ поесанъ, та че са пафалилу на чергажийкана:
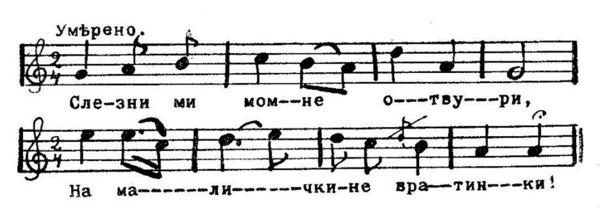
— Да видишъ жѣнумката жену, кена касметь ма вархлитѣ!

— Вай, че кена? рекла женана.
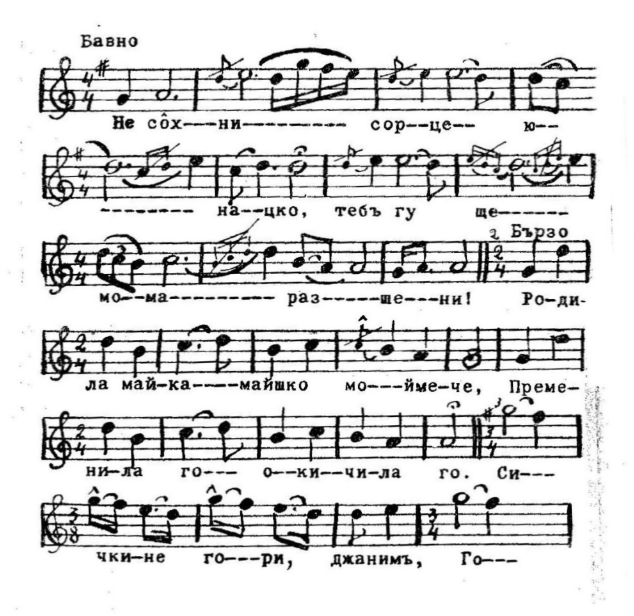
Бавно
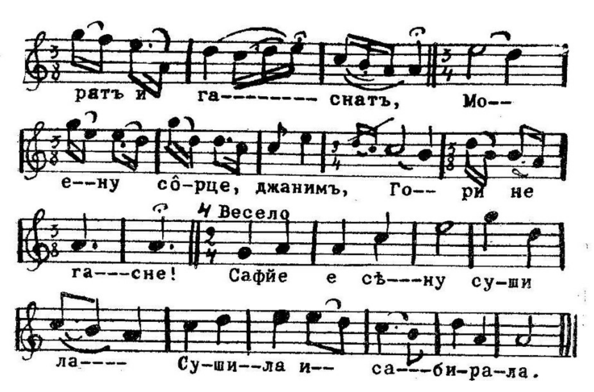

Хасанъ призъ бôрце преваля,
Айше му рюка изпослетъ:
— „Пòчекай, любе Хасане,
И йѣ ще съ тебе да дойдамъ,
Егà са, любе, умурѝшъ,
Пушкана да ти пòносямъ;
Егà се любе зазнуйшъ,
Знуйчôканъ да ти избришемъ
Съ моену пôстру дюльбене“... и пр.

Слезни ми, момне, отвури
На маличкине вратинки,
Чи си ма следятъ двамина,
Двамина луди и млади,
Главôна да ми атсекôтъ.
Йѣ ти ща, кузумъ, утвори,
Ле ку са вѣрно закалнешъ,
Чи нема да ма дубарнишъ . . .

Бавно
Не сôх---ни--------- сор--це-- ю--
-------- на--цко, тебъ гу ще------
2 Бързо
мо--ма--------- раз-----ще---ни! Ро-ди-
ла май-ка----майшко мо---йме-че, Преме-
ни-ла го--- о--ки--чи-ла го. Си---
чки-не го---ри, джанимъ, Го---
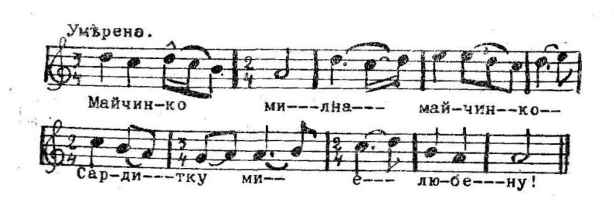

1. Не сôхни, сôрце юнацко!
Тебъ гу ще мома разшени
На петнадесте гадини,
Ега ти дойде въ кунаканъ,
Кунаканъ пармаклиена,
Ега ти сьôдне на скутанъ,
На сини куюнъ патуре . . .

2. Радила майка майшко моймече,
Пременила го, акичила го.
Надѣнала му сърмен'-терлици,
С'варху терлици лустри кандуре,
С'варху кандуре плет'ни журапе,
С'варху журапе пôстри шелварйе,
С'варху ризкана чичекликь кафтань,
Апасала е четри кушѣка,
Атвиснала е осмуну крае . . .

3. Сичкине гори, джанимъ, горятъ и гаснатъ!
Моену сôрце, джанимъ, гори, не гасне.
Йѣ си ми дайте, джанимъ, дену си галямъ,
Дену си галямъ, джанимъ, галямъ, драговамъ!
Йѣ си ма мене, джанимъ, живъ погубите,
Живъ погубите, джанимъ, живъ погребите!...

— 214 —
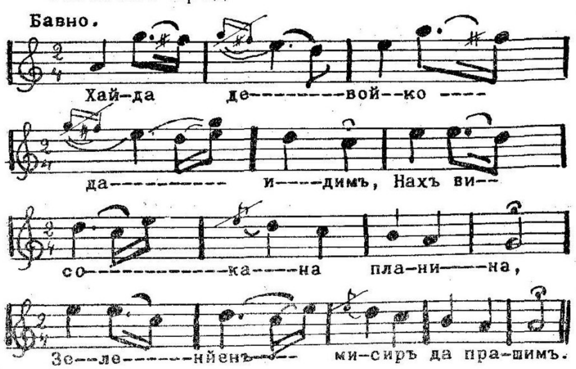
4. Сафйе е сѣну сушила,
Сушила и сабирала
Сасъ нейну машку аргатче.
Аргатче Сафйе викаше:
Сайфинку, чурбажийку лю,
Дену ще сѣну да карамъ,
Дôли си сьôднамъ въ бужѣканъ!!.

— 215 —

Майчинко милна, майчинко,
Сардитку ми е любену!
Край му не фатамъ, защимъ е,
Защимъ е и за кена е!
Дал'йе за пѣсни паене,
Ил'йе за моми збиранйе.
Ле ку'йе за пѣсни, пѣ му ща,
Ку йе за моми, збра му ща,
Долне и горне махалô...

Пѣсеньта продължава:

Хайда, девойко, да идимъ
Нахъ високана планина,
Зельеньенъ мисиръ да прашимъ
И раньенъ да вазриваме.

Най щиме сѣнка дибела,
Най щиме вода студеңа,
Сьôдна щимъ да паседимъ.

Станаха, та ми тôрнаха,
Варвѣха, колку варвѣха,
Девойка дума юнаку:

„Пальôка стипай, юначе,
Момцка е снага каматлѫ,
Не тьôгли сила юнацка!“ ...